

Nieuwsbrief van de Stichting Vrienden van de Hackfortsche windmolen

Voor sponsors, donateurs en andere begunstigers van de Stichting Vrienden van de Hackfortsche windmolen.
Uitgave nr.17 Mei 2019

Misschien hebt u verstand van molens maar misschien ook helemaal niet. Daarom deze uitleg. U kent onze molen en ziet dan, al dan niet bewust, dat de molen met haar wieken steeds weer een andere kant "uitkijkt". Dat komt omdat de molenaars de molen "op de wind" zetten. Ofwel, de kap zo draaien dat de wieken in de wind staan. Dit alles om zoveel mogelijk wind te vangen. Dat op de wind zetten noemt de molenaar "kruien" en dat is bij onze molen een hele klus.

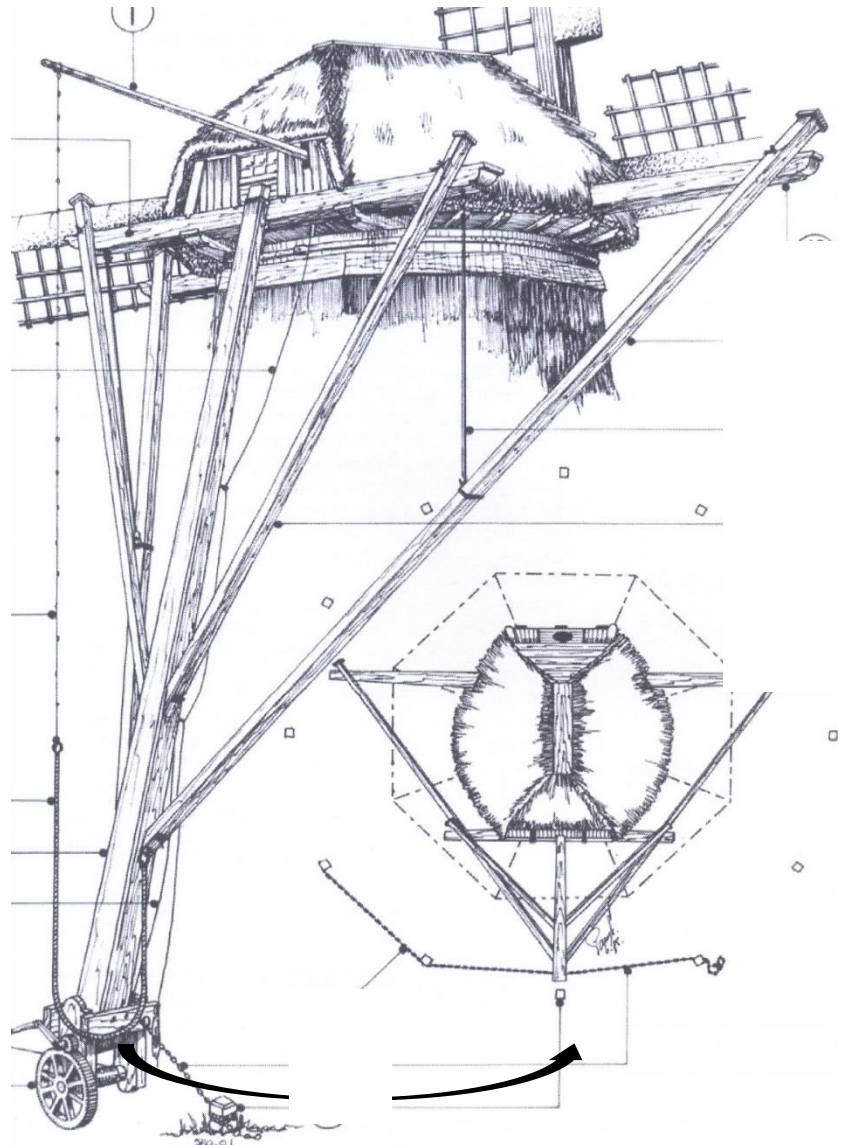
Op de tekening hiernaast ziet u de kap van de molen met die dikke balk, de staart en vier dunnere balken; de korte en de lange schoor.

Helemaal onderaan de staart zit de lier (kruiwiel) en boven zijn de schoren stevig bevestigd aan de dwarsbalken dwars door de kap. Die noemen wij de korte en de lange spruit. (zie ook bovenaanzicht van de kap).

Als er onderaan de staart de lier naar rechts wordt gekruid, (zie pijl), dan worden deze krachten overgebracht naar de kap die op haar beurt gaat draaien.

De kap draait niet op lagers maar op neuten. Dat zijn ronde blokken van hardhout en waarover de ijzeren ring van de onderkant van de kap glijdt.

Dat lijkt simpel maar het is een zwaar werk. De kap is enorm zwaar met haar 6 meter lange gietijzeren as, de wieken en de wielen van de molen en de zware kapconstructie. Daarom moeten de neuten ook elke maand worden gesmeerd. Daarbij worden we gedwarsboomd door de kauwtjess die elk jaar weer een liefdesnestje willen bouwen op onze kapzolder. Het is een soort van competitie tussen de molenaars en onze gevleugelde "kwelgeesten" (zie foto links).

Bennie en Frank ruimen de takken op

Rechtsonder op de foto ziet u een verrotte ligger van de stelling. Die is dit voorjaar aan de beurt om te vervangen. Daarbij krijgt de hele stelling een nauwkeurige inspectie en evt. restauratie. Veiligheid voor alles.

De BRIM-regeling en het PIP-model

Soms hoor je de misvatting dat Rijksmonumenten ook helemaal door het Rijk moeten worden onderhouden. Maar het Rijk néémt, via de BRIM-regeling (Besluit Restauratie Instandhouding Monumenten) een substantieel deel van die uitgaven voor haar rekening maar het ontbrekende deel moet worden opgebracht door, in deze volgorde, de Gemeente, de Provincie en de plaatselijke betrokkenen. En het zijn vooral de plaatselijke betrokkenen, die ervoor zorgen dat de subsidies goed worden besteed en die het monument koesteren. Vaak zijn zij georganiseerd in een stichting die eigenaar is en een vriendenstichting die haar best doet om belangstelling te wekken bij donateurs.

De geschatte instandhoudingskosten van onze molen zijn € 8.400 per jaar. Van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed ontvangen wij vanwege de BRIM gemiddeld € 5.000 per jaar. Voor draaipremie en subsidie van de provincie nog eens € 2.000.

Een rekensommetje leert dat de molenstichting op papier € 1.400 tekortkomt. Maar dan praten we over het subsidiabele deel van de kosten, het deel dat echt de instandhouding van het gebouw betreft. Er komen nog andere kosten bij die niet subsidiabel zijn, zoals verzekeringen, water en elektra, kosten voor de monumentenwacht, controle bliksemafleiding, blusvoorziening etc. Deze bedragen elk jaar ca. € 3.000. Onze eigen bijdrage aan de molen wordt dan, opgeteld, € 4.400.

Met uw donaties kunnen we jaarlijks rekenen op ruim € 2.000,.

De molenaars doen veel kleine reparaties, onderhoud en schilderwerk. Dat is de eerste winst.

De rest moet komen uit de reserve van de Stichting Vordense Molens, de eigenaar van de molen die als een goede huisvader deze reserve beheert in de wetenschap dat er altijd weer ingrijpende klussen zullen komen, die dan vaak tienduizenden Euro's of meer kosten.

Tot slot.

U bent één van onze donateurs. En u begrijpt hoezeer uw bijdrage voor ons een onmisbare inkomstenbron is en wij hopen dat u ook dit keer uw donatie wilt storten.

Wij hebben de ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling) en we vinden dat ook geheel terecht. Wij kennen geen strijkstukken en eindejaar bonussen. Ieder dubbeltje wordt voor úw molen gebruikt! U draagt als donateur uw steentje bij aan het behoud van de Hackfortsche windmolen en we hopen dat u, alleen aan dat feit al, voldoening beleeft.

Bij voorbaat dank en met "wiekende groet".

Stichting Vrienden van Hackfortsche Windmolen

Zie ook onze vernieuwde website met een animatiefilmpje over onze molen.

www.hackfortschewindmolen.nl